

SKLADBA

Výchozí text k úloze 1

Petr se postupně stal reprezentantem České republiky ve fotbale.

1 Ve které z následujících možností je uveden celý přísudek?

1 bod

- A stal se
- B postupně se stal
- C stal se reprezentantem
- D postupně se stal reprezentantem

2 Přiřaďte ke zvýrazněným slovům a slovním spojením v jednotlivých větách (2.1–2.4) odpovídající větný člen (A–F).

max. 4 body

(Každou možnost z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbydou a nebudou použity.)

- 2.1 Děti uviděly srnku **pást se** na louce.
- 2.2 Nabídl jsem svému **spolužákovi** nezištnou pomoc.
- 2.3 Naši vesnici projíždějí velkou rychlostí **osobní i nákladní** automobily.
- 2.4 Patrikův dědeček při práci na zahradě jen **málo** odpočíval.

- A několikanásobný přívlastek neshodný
- B doplněk
- C přísudek slovesný
- D předmět
- E několikanásobný přívlastek shodný
- F příslovečné určení míry

Výchozí text k úlohám 3–5

Oštěpařka Barbora Špotáková vybojovala **bronzovou olympijskou** medaili v Rio de Janeiro. Předposledním pokusem hodila 64,80 metru a o dva centimetry porazila Polku Andrejczykovou. Špotáková už má zlaté medaile **z Pekingu 2008 a Londýna 2012**, teď **ráda** přidala bronz. Do české sbírky z Ria to je osmá medaile. Své třetí olympijské finále začala atletka slabším pokusem 60,16 metrů, ale v druhé sérii si polepšila na 63,73, což ji posunulo do užšího finále. Pátým pokusem o dva centimetry přehodila polskou vítězku kvalifikace Andrejczykovou, a tímto drobným rozdílem ji připravila o bronz. „Vůbec to se mnou nevypadalo dobře, ale sebrala jsem nějaké síly, ani nevím odkud,“ přiznala Špotáková, která třetí místo oslavovala, jako kdyby získala další zlato. „Povzme si to na rovinu: Bronz z olympiády nemáte každý den. Tohle bylo maximum, co jsem mohla vydolovat.“

(www.idnes.cz) [9]

3 Spojení **bronzovou olympijskou** je v daném textu.

1 bod

- A přívlastkem volným
- B postupně rozvíjejícím přívlastkem neshodným
- C přívlastkem těsným
- D postupně rozvíjejícím přívlastkem shodným

4 Napište, kterým větným členem je slovo **ráda** podtržené ve výchozím textu.

1 bod

(Odpověď zapíšte slovně, ne pomocí zkratek.) _____

SKLADBA

5 Spojení **z Pekingu a Londýna** je ve výchozím textu.

1 bod

- A několikanásobným příslovečným určením místa
- B postupně rozvíjejícím přívlastkem
- C několikanásobným přívlastkem neshodným
- D příslovečným určením ve slučovací poměru

Výchozí text k úlohám 6–7

Při **ranním rituálu**, **kdy členové rodiny vyprávěli o svých snech**, **Jonas obvykle neměl co dodat**. **Málokdy se mu něco zdálo**. Občas se probouzel s pocitem, **jako by se v noci kolem něj vznášely útržky nějakého příběhu**, ale nikdy je nedokázal pochytat a sestavit do celku, který by stálo za to vyprávět ostatním. Ale dnes ráno to bylo jiné. Měl tu noc opravdu živý sen. Na půl ucha poslouchal, jak Lily jako obvykle rozvlekle vypráví svůj sen. Tentokrát ji vyděsil, protože se jí zdálo, jak bez dovolení jede na matčině kole a chytily ji při tom strážě. Rodiče pozorně poslouchali a pak s Lily probírali poučení, jaké si má z takového snu vzít. „Děkujeme za tvůj sen, Lily,“ pronesl Jonas automaticky obvyklou větu a pokusil se soustředit na útržek snu, který vyprávěla matka. Byl to znepokojivý výjev, ve kterém ji kdosi káral za porušení pravidla, kterému nerozuměla. Společně došli k závěru, **že sen nejspíš pramení z pocitů předešlého dne**, kdy zdráhavě udělila trest občanovi, **který se podruhé dopustil porušení hlavních pravidel**.

(Lois Lowryová: Dárce) [10]

6 Vypište ze všech tučně zvýrazněných vět ve výchozím textu základní skladební dvojice.

max. 3 body

7 Určete druh věty vedlejší v podtrženém souvětí.

1 bod

Výchozí text k úlohám 8–11

„**Tři trojky!**? No, to se máš na co těšit!“ syčela maminka jako kobra. Nebezpečně cukala volantem a oči jí zhynuly tak, že se možná protijedoucí řidiči lekali, jaký šílenec se na ně řítí se zapnutými dálkovými světly.

„**Byl jsem nemocnej...**“ **zkusil jsem se bránit**. „Mlč, prosím tě!“ vybuchla maminka. „Chřípku jsi měl hned po pololetí. Na to se nevymlouvej!“ zalomcovala volantem, div ho neulomila. Ztratil jsem odvahu jí vysvětlit, že tou nemocí nemyslím chřípku, ale nemoc, co mám v hlavě. Já vlastně nevím jistě, jestli je to nemoc. Ale co jiného by to mohlo být? Když to na mě padne, neleze do mě učení, ať dělám, co dělám. Jako bych na něj v mozku neměl žádné závitky, nebo do čeho se to tam ukládá. A že jsem zkoušel kdeco. Když do mě učení nešlo koukáním do učebnic, pokoušel jsem se dostat ho do hlavy ušima. Četl jsem všechno hodně nahlas, **aby to do mě vletělo odrazem od stěn**, jenže jsem se asi moc soustředil na to, jestli dost řvu, a nezapamatoval jsem si zase skoro nic. Teprve pak jsem se na učení vykašlal. Až když jsem zjistil, že mi to fakt nejde.

„Jsi lajdák!“ bouřila máma. „Největší lajdák pod sluncem!“ Podíval jsem se na sluníčko, jestli to vidí taky tak. Ale slunce bylo v klidu. Nemačilo se na mě. Svítalo a hrálo vlídně. **Chovalo se přesně tak, jak se má chovat, když začínají prázdniny**.

(Miloš Kratochvíl: Prázdniny blbce číslo 13) [11]

8 Které z následujících tvrzení o první zvýrazněné části textu je pravdivé? 1 bod

- A Jedná se o větu dvojčlennou s nevyjádřeným podmětem.
- B Jedná se o větný ekvivalent.
- C Jedná se o větu jednočlennou.
- D Jedná se o vsuvku.

9 Změňte podtrženou přímou řeč ve druhém odstavci výchozího textu na spisovnou řeč nepřímou. 1 bod

_____

10 Rozhodněte, jaký je druh věty vedlejší podtržené a zároveň tučně zvýrazněné ve druhém odstavci. 1 bod

- A příslovečná příčinná
- B předmětná
- C příslovečná způsobová
- D příslovečná účelová

11 V posledním (tučně zvýrazněném) souvětí v textu rozlište věty hlavní a vedlejší, v případě vedlejších vět pak jejich druhy. V označování druhů vět dodržujte jejich pořadí v souvětí. 2 body

_____

Výchozí text k úlohám 12–14

Můj tatínek, **pokud to pamatuji**, chodil na **ryby** už málo. Pořád se rýpal v zahrádce, kde měl úspěchy okatější než na otevřené přehradě. **Všechno se tlačilo k nebi, volalo po vodě a kvetlo. Anebo natíral kopálovým lakem chatu, aby byla ze všech nejkrásnější. Na ryby chodil tehdy proto, aby utekl mamince, která mu nadávala, že kvůli rybám předčasně usiloval o důchod.**

(Ota Pavel: *Uschlé rybičky*, upraveno) [12]

12 Rozhodněte, které označení platí pro podtrženou část textu. 1 bod

- A samostatný větný člen
- B vsuvka
- C přístavek
- D vedlejší věta podmínková

13 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu (A), nebo ne (N). max. 2 body

- 13.1 Slovo **ryby** v první větě textu je rozvíjejícím větným členem – předmětem.
- 13.2 **Všechno se tlačilo k nebi, volalo po vodě a kvetlo.** Vypsane souvětí je tvořeno třemi větami hlavními.
- 13.3 Vypsane souvětí z výchozího textu: **Anebo natíral kopálovým lakem chatu, aby byla ze všech nejkrásnější.** – obsahuje vedlejší větu přívlastkovou.
- 13.4 Ve zvýrazněné větě vypsaneho souvětí z textu: **Anebo natíral kopálovým lakem chatu, aby byla ze všech nejkrásnější.** – je celý tvar přísudku „byla nejkrásnější“.

	A	N
13.1	☐	☐
13.2	☐	☐
13.3	☐	☐
13.4	☐	☐

SKLADBA

14 Uspořádejte druhy vět v posledním souvětí výchozího textu zvýrazněném tučně tak, jak jdou za sebou. max. 3 body

14.1 _____
14.2 _____
14.3 _____
14.4 _____

- A přívlastková
- B příslovečná příčinná
- C věta hlavní
- D příslovečná účelová

15 Přiřaďte následující věty (A–D) podle toho, zda se jedná o větu dvojčlennou, jednočlennou, větný ekvivalent (15.1–15.3). max. 2 body

- A Vydátně se rozpršelo.
- B Blesky křížují oblohu.
- C Z komína se kouří.
- D Sednout!

15.1 věta dvojčlenná	A	B	C	D
15.2 věta jednočlenná	A	B	C	D
15.3 větný ekvivalent	A	B	C	D

16 Změňte holé základní větné členy na rozvitě. 1 bod

Medvědi žijí.

_____

17 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je pravdivé (A), nebo nepravdivé (N). max. 2 body

- 17.1 **Pes vrr na všechny příchozí.** – Cíťoslovce **vrr** je ve větě přísudkem. A N
- 17.2 **Vázení diváci**, sledujete finálový zápas ve fotbale na olympiádě. – Spojení slov – **vázení diváci** – je ve větě osamostatněným větným členem.
- 17.3 Zaplatil možná pět set korun. – ve větě se nachází vsuvka.
- 17.4 Kam právě jdeš? Domů. – **Domů.** – je věta s elipsou (výpustkou).

Výchozí text k úloze 18

Se zalíbením se z okna dívá na lidi, chodící kolem, na auta a na zlehka padající snih.

18 Rozhodněte, které z následujících tvrzení o větě z výchozího textu je pravdivé. 1 bod

- A Jedná se o souvětí souřadné.
- B Jedná se o větu jednoduchou.
- C Jedná se o větný ekvivalent.
- D Jedná se o souvětí pořadné.

SKLADBA

Výchozí text k úlohám 19–23

„Hanko, ty jsi ...“ začal a zase zmlknul. Nevěděl, co říct. Hezká? Krásná? Jako obrázek? Brrr, všechno znělo naprosto kýčovitě. Banálně. Cítil, že rudne a zmateně sklopil oči. V jeho zorném úhlu se ocitlo Hančino břicho. Znal je. **Občas jí vyčuhovalo z krátkých topů a ustřížených tílek.** Teď ale bylo jiné. Něco se na něm blýskalo. „Ty sis nechala propíchnout pupík!“
 „Udělála jsem to v Praze.“ přikývla rozzářeně. „U tety. **Je v těchhle věcech ohromně pokroková.** Sama má pírsink všude, kde se dá. Naši to ještě nevědí.“
 „Co? Že má teta pírsink?“
 „Že ho mám já! A to není všechno!“
 Pootočila se a Darek uviděl malý obrázek pod lopatkou.
„Co to je?“
 „Kérka. Líbí se ti?“
 Darek se naklonil blíž. V kuzelu světla **padajícího seshora vikýřovým oknem** rozeznal malou postavičku s podivnými rohy.
 „Nechala sis na záda vytetovat dábla?“
„To je Anubis, bůh s psi hlavou,“ vysvětlila. „Podle egyptského horoskopu jsem se narodila v jeho znamení. Dává na mě pozor. **Pokouše každého, kdo by mně chtěl ublížit.** Vytetovali mi ho přesně podle mojí předlohy. Sluší mi?“
 Váhal. Dá se o hřebíku v pupku a psím bohovi na zádech říct, že sluší? Podle něj to byly zbytečné doplňky.
Možná ozdobné, ale zároveň agresivní. Musel myslet na to, jak Hančinu akátovou kůži rozbodávala tetovací a piercingová jehla a nechávala za sebou krvavou cestičku. Představoval si Hančin bolestí stažený obličej a skousnuté rty. Uvažoval, na co asi myslela, když se tak nechala týrat. **Podle radostného vzrušení, se kterým Darkovi své pražské výdobytky předváděla, bylo jasné, že je na ně pyšná.**

(Iva Procházková: Uzly a pomeranče) 133

19 Přiraďte k jednotlivým slovům a slovním spojením (19.1–19.5) z věty – **Občas jí vyčuhovalo z krátkých topů a ustřížených tílek.** – odpovídající větný člen (A–G). max. 4 body

(Každou možnost z nabídky A–G můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbydou a nebudou použity.)

- 19.1 občas
 19.2 jí
 19.3 vyčuhovalo
 19.4 z krátkých
 19.5 topů a tílek

- A několikanásobný předmět
 B několikanásobné příslovečné určení místa
 C příslovečné určení času
 D předmět
 E přísudek slovesný
 F přísudek jmenný
 G přívlastek

20 Rozhodněte, která možnost (A–D) odpovídá zvýrazněné části následující věty: V kuzelu světla **padajícího seshora vikýřovým oknem** rozeznal malou postavičku s podivnými rohy. 1 bod

- A přívlastek těsný
 B přívlastek volný
 C přístavek
 D doplněk

21 Které z následujících tvrzení o zvýrazněné větě: „Co to je?“ – je pravdivé? 1 bod

- A Jedná se o větu zvolací.
 B Jedná se o větu tázací zjišťovací.
 C Jedná se o větu tázací doplňovací.
 D Jde o řečnickou otázku.

22 Ve větě z textu: **Je v těchhle věcech ohromně pokroková.** – určete přesně, jak jdou za sebou následující větné členy (A–E). max. 2 body

- A jmenná část přísudku jmenného se sponou
 B sponové sloveso přísudku jmenného se sponou
 C příslovečné určení míry
 D přívlastek
 E předmět

- 22.1 _____
 22.2 _____
 22.3 _____
 22.4 _____
 22.5 _____

23 Rozhodněte, zda platí následující tvrzení o uvedených částech z výchozího textu (A), nebo ne (N). max. 2 body

	A	N
23.1 „ To je Anubis, bůh s psi hlavou,“ vysvětlila. – v tomto souvětí najdeme přístavek.	☐	☐
23.2 Pokouše každého, kdo by mně chtěl ublížit. – druhá věta v souvětí je věta vedlejší podmětná.	☐	☐
23.3 Možná ozdobné, ale zároveň agresivní. – jedná se o souvětí dvou vět hlavních v poměru odporovacím.	☐	☐
23.4 Poslední zvýrazněné a podtržené souvětí v textu obsahuje pouze jednu větu hlavní.	☐	☐

Výchozí text k úlohám 24–25

Anička se cítila velmi zklamaná. **Nic se jí nedařilo.**

24 Rozhodněte, které z následujících spojení vět (A–D) odpovídá významovému poměru příčinnému mezi souřadně spojenými větami. 1 bod

- A Anička se cítila velmi zklamaná, protože se jí nic nedařilo.
 B Nic se jí nedařilo, proto se Anička cítila velmi zklamaná.
 C Anička se cítila velmi zklamaná, neboť se jí nic nedařilo.
 D Anička se cítila velmi zklamaná z toho, že se jí nic nedařilo.

25 Přepište první větu výchozího textu tak, aby obsahovala samostatný větný člen. 1 bod

_____

26 Upravte větu – **V muzeu vystavili nové archeologické nálezy.** – tak, aby sloveso bylo v trpném rodě (užijte opisný tvar trpný). 1 bod

_____

11 Vyberte možnost, ve které je vedlejší věta předmětná:

- A) Co je důležité, je očím neviditelné.
- B) Dal mu tolik zlata, co mohl unést.
- C) Zprávu, že má vyhráno, nedostal.
- D) Řekl mu, co chtěl slyšet.

12 Vyberte možnost, kde je správně doplněná interpunkce ve větě.

- A) Protože se Jiřina na test výborně připravila, dostala jedničku, a proto ji rodiče odměnili čokoládou.
- B) Protože se Jiřina na test výborně připravila dostala jedničku a proto ji rodiče odměnili čokoládou.
- C) Protože se Jiřina na test výborně připravila, dostala jedničku a proto ji rodiče odměnili čokoládou.
- D) Protože se Jiřina, na test výborně připravila, dostala jedničku, a proto ji rodiče odměnili čokoládou.

13 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je jednočlenná (A), či nikoliv (N):

	A	N
13.1 Louplo mě v zádech.	☐	☐
13.2 Bolí mě hlava.	☐	☐
13.3 V kamnech zapraskalo.	☐	☐
13.4 Je mi z toho smutno.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 14-18

Pokud navštívíte Plzeň, evropské hlavní město kultury pro rok 2015, určitě se projděte po historickém centru, které svým návštěvníkům nabízí renesanční i barokní domy, gotickou katedrálu sv. Bartoloměje, a nesmíte se zapomenout podívat na moderní kašny, jež dodnes rozdělují **plzeňské obyvatele**.

14 Vypište z výchozího textu přístavek:

_____

15 Označte, zda dané tvrzení je v souladu s výchozím textem (A), či nikoliv (N).

	A	N
15.1 První věta v souvětí je vedlejší.	☐	☐
15.2 Souvětí obsahuje 5 vět.	☐	☐
15.3 Poslední věta je vedlejší věta přívlastková.	☐	☐
15.4 V textu není několikanásobný větný člen.	☐	☐

16 Z výchozího textu vypište postupně rozvíjející přívlastek.

_____

17 Přepište spojení zvýrazněné ve výchozím textu tak, aby jeho smysl zůstal zachován a aby obsahoval přívlastek neshodný.

_____

18 Které slovo je ve výchozím textu ve funkci předmětu (Pt)?

- A) ministerstvo **kultury**
- B) chodit (po) **centru**
- C) budovat **katedrálu**
- D) věřit tomu **dodnes**

19 K větám (19.1–19.4) přiřadte možnost (A–F), která správně určuje druh věty vedlejší: (Každou možnost můžete použít pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou využity.)

- 19.1 Pokud nepřiđeš, budu hodně rozzlobený. _____
- 19.2 Přestože mrzlo, vydali se na procházku. _____
- 19.3 Šel za ním, aby se ho zeptal na ten nový film. _____
- 19.4 Sejdeme se tam, kde jsme minule viděli tu zelenou škodovku. _____

- A) vedlejší věta příslovečná časová
- B) vedlejší věta příslovečná místní
- C) vedlejší věta příslovečná podmínková
- D) vedlejší věta příslovečná připustková
- E) vedlejší věta příslovečná účelová
- F) vedlejší věta příslovečná způsobová

20 Určete, zda se jedná o vedlejší větu příslovečnou účelovou (ÚČEL.), či příčinnou (PŘÍČ.).

	ÚČEL.	PŘÍČ.
20.1 Přišel k nám, aby to napravil.	☐	☐
20.2 Přišel k nám, protože to chtěl napravit.	☐	☐
20.3 Jsem ráda, že to tak dopadlo.	☐	☐
20.4 Musel jsem pečlivě vyslovovat, aby mi Petr rozuměl.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 21

Jak si usteleš, tak si také lehneš.

21 Určete druh vedlejší věty z výchozího textu:

- A) příslovečná způsobová
- B) podmětná
- C) příslovečná místní
- D) doplňková

22 Ve kterém z následujících souvětí není správně zapsána interpunkce?

- A) Zdálo se mi, že čeká, abych o tom začal mluvit jako první, ale mně se nechtělo.
- B) Říkám ti, že je to pravda a že jsem to viděl na vlastní oči.
- C) Když Rať pořád štekal, šel jsem se podívat co ho natolik zaujalo.
- D) Byla ještě tma, ale Mirek už přesto vstával, aby nic z důležitého dne nezmeškal.

23 Ve které z následujících vět najdete několikanásobný předmět (Pt)?

- A) Muži, ženy i děti se těšili na premiéru divadelního představení.
- B) Herci dokonale ztvárnili smutné, veselé i rozporuplné charakterly svých postav.
- C) Všichni diváci se vraceli spokojení a usměvaví.
- D) V divadelním bufetu nabízeli k občerstvení vodu, pomerančový džus i bílé víno.

24 Označte možnost, ve které je vsuvka:

- A) S touto možností, obávám se, si náš synáček hlavu neláme.
- B) Páni, jak ses sem dostal?
- C) Vždy se s radostí znovu podívám na pohádku Dalskabáty, hříšná ves aneb Zapomenutý čert.
- D) Diváje se z okna, odmítal odpovědět na mé zvědavé otázky.

Vsuvka je slovní spojení, které s obsahem věty významově souvisí, ale mluvnický není do věty začleněno.

25 Označte možnost, ve které jsou hlavní věty spojeny v poměru důsledkovém:

- A) Už se sice stmívalo, a přesto se vydala na cestu lesem.
- B) Pozorně se rozhlížela kolem sebe a dávala pozor na cestu.
- C) Šla pouze známými a širokými cestami, a dokonce ani neodbočila na zkratku.
- D) Byla velmi opatrná, a tak šťastně dorazila ke svému cíli.

Připomeň si, které jsou významové poměry mezi souřadně spojenými větami.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 26-28

Od časného rána nikdo nepřišel, a to bylo také jediné štěstí, neboť Anders se právě nalézal na jednom z ostrovů v Tichém oceáně, obklopen zlovlnými piráty, takže mu nezbyval čas, aby se ještě navíc zabýval správkami a podobnými věcmi.

(Lindgrenová, A. Svěťte případ Kallovi, upraveno)

26 Určete počet vět v souvětí:

- A) 4 věty
- B) 5 vět
- C) 6 vět
- D) 7 vět

27 Vypište z první a třetí věty základní skladební dvojice:

28 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu (A), nebo ne (N):

- 28.1 V souvětí se nachází nejméně 2 přívlasky shodné.
- 28.2 V souvětí se nachází přívlasket volný.
- 28.3 V poslední větě souvětí se nachází několikanásobný předmět.
- 28.4 Poslední věta souvětí je vedlejší věta podmětná.

A	N
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

29 Přiřaďte k jednotlivým větám (29.1–29.4) možnost (A–F), která označuje druh přívlasku, nebo přístavkový stav:

(Každou možnost z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

- 29.1 Kalle odhalil skutečný kriminální případ. _____
- 29.2 Všem vyličila, jak podezřelý zahnul na cestu mezi keři. _____
- 29.3 Anders pocítil zbytečný a bezdůvodný strach. _____
- 29.4 To není pro Kalla Blomkvista, detektiva a vyšetřovatele. _____

(Podle A. Lindgrenové)

- A) přístavek
- B) přívlasket shodný (holý)
- C) přívlasket neshodný
- D) přívlasket volný
- E) přívlasket postupně rozvíjející
- F) přívlasket několikanásobný

30 Najděte v uvedených větách podmět a přiřaďte ho ke slovnímu druhu, kterým je vyjádřen:

(Každou možnost z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

- 30.1 Z půdy se ozvalo hlasité řach. _____
  - 30.2 První doběhl do cíle osamocen. _____
  - 30.3 Červená je moje nejoblíbenější barva. _____
  - 30.4 Dobýt město se vojsku ani po měsíci nepodařilo. _____
- A) přídavné jméno
  - B) zájmeno
  - C) číslovka
  - D) sloveso
  - E) příslovce
  - F) citoslovce

31 Najděte v uvedených větách podmět a přiřaďte ho ke slovnímu druhu, kterým je vyjádřen:

(Každou možnost z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

- 31.1 Její ano zaznělo tiše. _____
- 31.2 Vrátil se nebyl dobrý nápad. _____
- 31.3 Ale ona se vrátila zcela nečekaně. _____
- 31.4 Pod prací bylo napsáno velkými červenými písmeny výborně. _____

- A) přídavné jméno
- B) zájmeno
- C) číslovka
- D) sloveso
- E) příslovce
- F) částice

32 Najděte v uvedených větách přísudek a přiřaďte ho k patřičnému druhu:

- 32.1 Myš šup do díry. _____
- 32.2 Petr chodil do školy vždy včas. _____
- 32.3 Ještě ráno byla Eva nesmírně šťastná. _____
- 32.4 Tatínek chtěl pracovat stále na stejném místě. _____

- A) přísudek slovesný
- B) přísudek slovesně jmenný (jmenný se sponou) se sponovým slovesem
- C) přísudek složený slovesný
- D) přísudek neslovesný

33 Přiřaďte k větným členům zvýrazněným v jednotlivých větách (33.1–33.4) jejich příslušný druh (A–F):

(Každou možnost z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

- 33.1 Zkoušku složil **lehce**. _____
- 33.2 Jako první vás při vstupu **do hor** uvitá prudký výstup. _____
- 33.3 Na pasekách a v lesích plných kvetoucích bylin se vznášela **hejna** motýlů. _____
- 33.4 Motýlí údolí **by jistě bylo** stále **opomíjené**, kdyby v roce 2012 nevznikla přímo nad Jasníkovou studánkou rozhledna. _____

- A) předmět
- B) přísudek
- C) podmět
- D) přívlasket shodný
- E) přívlasket neshodný
- F) příslovečné určení způsobu

34 Zvolte větné schéma, které odpovídá uvedenému souvětí:

Hned pochopila, o co jde, protože znala svého muže velmi dobře, neboť s ním žila ve společné domácnosti velice dlouho.

- A) 1. VH, 2. VV (předmětná), 3. VH, 4. VV (přísl. příčinná)
- B) 1. VH, 2. VV (předmětná), 3. VV (přísl. příčinná), 4. VH
- C) 1. VH, 2. VV (podmětná), 3. VH, 4. VV (přísl. příčinná)
- D) 1. VH, 2. VH, 3VV (přísl. příčinná), 4. VH

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 35–38

Nejméně rok předtím, než se Mary skoro stala umělkyní, navštěvovala Dede ve svém volném čase rozhlasová studia a nutila je, aby jí dovolili zpívat.

(B. MacDonaldová, *Co život dal a vzal*, upraveno)

35 Určete počet vět v souvětí:

- A) 3 věty C) 5 vět
B) 4 věty D) 6 vět

36 Vypište první větu tohoto souvětí:

_____

_____

37 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu (A), nebo ne (N):

	A N
37.1 V souvětí se nachází 2 věty vedlejší.	☐ ☐
37.2 Druhá věta vedlejší je předmětná.	☐ ☐
37.3 V souvětí se nachází 3 věty hlavní.	☐ ☐
37.4 V souvětí se nachází přívlástek postupně rozvíjející.	☐ ☐

38 Které z následujících tvrzení není pravdivé?

- A) V souvětí se nachází jedno sloveso v podmiňovacím způsobu.
B) V souvětí se nachází třetí stupeň příslovce.
C) V souvětí najdeme 3 zájmena.
D) V souvětí není věta vložena.

39 Přiřaďte k větným členům zvýrazněným v jednotlivých větách (39.1–39.4) jejich příslušný druh (A–F): (Každou možnost z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

- 39.1 Výlet **do Prahy** se opravdu vydařil. _____
39.2 Pojedeme **do Prahy** už tento víkend. _____
39.3 **Praha** je hlavním městem České republiky. _____
39.4 **O Praze** jsme se dozvěděli z výkladu průvodce mnoho nového. _____

- A) podmět
B) předmět
C) přívlástek shodný
D) přívlástek neshodný
E) příslovečné určení času
F) příslovečné určení místa

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 40

(1) Kdyby to Honza mohl udělat, (2) určitě by neváhal. (3) Ale dveře auta byly zamčené a (4) klíče byly uvnitř.

40 Vypište z prvních tří vět přísudky:

_____

41 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je jednočlenná (A), či nikoliv (N):

	A N
41.1 Běž!	☐ ☐
41.2 Výborně!	☐ ☐
41.3 Bolí mě v krku.	☐ ☐
41.4 Náhle se setmělo.	☐ ☐

42 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je jednočlenná (A), či nikoliv (N):

	A N
42.1 Kamna hodně hučí.	☐ ☐
42.2 Všechno mě bolí.	☐ ☐
42.3 Ten se už nevrátí.	☐ ☐
42.4 Celý týden prší a prší.	☐ ☐

43 Rozhodněte o tom, zda se jedná o větu jednoduchou (J), nebo souvětí (S):

	J S
43.1 Věřím, že tě můj dárek potěší.	☐ ☐
43.2 Moji milí mladí přátelé, vítám vás u nás ve škole.	☐ ☐
43.3 Litomyšl, rodiště Bedřicha Smetany, je překrásné město.	☐ ☐
43.4 Zahradka, obehnaná rezavým plotem, byla značně zanedbaná.	☐ ☐

44 Rozhodněte o tom, zda se jedná o větu jednoduchou (J), nebo souvětí (S):

	J S
44.1 Sed' a už raději mlč.	☐ ☐
44.2 Zajímavá knížka, to je vždy pěkný dárek.	☐ ☐
44.3 Zmrzlý, unavený, ale spokojený se vrátil domů.	☐ ☐
44.4 Dívka, kterou jsem včera potkal, na mě udělala velký dojem.	☐ ☐

45 Zvolte větné schéma, které odpovídá uvedenému souvětí:

Vrátil se do domu, kde mu bylo vše známé a kde se cítil nejlépe, i když uplynulo tolik let.

- A) 1. VH, 2. VV (přívlástková), 3. VV (přívlástková), 4. VH
B) 1. VH, 2. VV (přísl. místní), 3. VV (přísl. místní), 4. VH
C) 1. VH, 2. VV (přísl. místní), 3. VV (přísl. místní), 4. VV (přísl. přípustková)
D) 1. VH, 2. VV (přívlástková), 3. VV (přívlástková), 4. VV (přísl. přípustková)

Uvědom si, že souřadně mohou být spojeny i věty vedlejší.

46 Přiřaďte k vedlejším větám zvýrazněným v jednotlivých souvětích (46.1–46.4) jejich příslušný druh (A–F):

(Každou možnost z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

46.1 Choval se tak, jako by tu byl poprvé .	_____	A) vedlejší věta podmětná
46.2 Až přijдете domů , ihned mi zavolejte.	_____	B) vedlejší věta předmětná
46.3 Obrátila jsem se na tatínka, aby mi pomohl .	_____	C) vedlejší věta příslovečná časová
46.4 Vrátili jsme se brzy z procházky, protože venku silně mrzlo .	_____	D) vedlejší věta příslovečná účelová
		E) vedlejší věta příslovečná příčinná
		F) vedlejší věta příslovečná způsobová